
Kyrkomötet
Presidiets skrivelse 2018:1

Tematiskt kyrkomöte 2019

Kyrkomötets presidium överlämnar denna skrivelse till kyrkomötet.

Uppsala den 12 juni 2018

Karin Perers

Levi Bergström

Carina Etander Rimborg

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

Vid förra årets kyrkomöte fattades beslut om vissa ändringar i kyrkomötets arbetsformer. För första gången ska det 2019 vara tematiskt kyrkomöte. Enligt det beslut som fattades ska kyrkomötet i plenum fastställa vilka särskilda ämnen som ska utgöra tema för tematiska kyrkomötessammanträden. I skrivelsen föreslås att temat ska vara undervisning – ett tema med en bred ansats och endast en avgränsning, att temat inte ska behandla Svenska kyrkans yrkesutbildningar.

Innehåll

1	Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut.....	3
2	Bakgrund.....	3
2.1	Samråd kring tema.....	4
3	Presidiets överväganden.....	4
	Utdrag ur presidiets protokoll.....	6

1 Presidiets förslag till kyrkomötesbeslut

PSkr 2018:1

Kyrkomötet beslutar att temat för det tematiska kyrkomötessammanträdet 2019 ska vara undervisning.

2 Bakgrund

Vi i kyrkomötets presidium tog under förra mandatperioden initiativ till en utredning om kyrkomötets arbetsformer med syftet att stärka effektivitet och delaktighet i kyrkomötets arbete. Presidiet pekade ut fyra områden som närmare behövde belysas. Dessa var utskottsindelningen, arbetsformerna i utskott och plenum, motionsinstitutet och behovet av att främja långsiktig, principiell och tematisk fördjupning. Utredningsgruppen överlämnade den 31 januari 2017 sitt betänkande. Detta remissbehandlades. Utredningens förslag överlämnades för yttrande till nomineringsgrupperna, de ledamöter som företräder utlandsförsamlingarna, Svenska Kyrkans Unga, Svenska kyrkans valprovsnämnd, Svenska kyrkans överklagandenämnd, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och revisorerna. Sammanslaget kom det in sexton remissvar. Efter att ha tagit del av utredningens betänkande och de inkomna remissvaren utarbetade vi en skrivelse till 2017 års kyrkomöte.

I skrivelsen PSkr 2017:1 Kyrkomötets arbetsformer föreslog vi ett antal ändringar i kyrkomötets arbetsformer och som en konsekvens av detta en ändring i kyrkoordningen och flera ändringar i arbetsordningen. I den här skrivelsen behandlas endast de förslag som avser tematiska kyrkomöten.

Vi föreslog att två gånger under en mandatperiod ska kyrkomötet ske i form av tematiska kyrkomötessammanträden, medan de två andra sammanträdena ska genomföras i allt väsentligt på samma sätt som tidigare. I samband med de tematiska kyrkomötessammanträdena ska det införas vissa begränsningar i motionsrätten.

Skrivelsen behandlades av Kyrkorättsutskottet i betänkandet Kr 2017:1 Kyrkomötets arbetsformer. Utskottet välkomnade vårt förslag om tematiska kyrkomöten men följde inte fullt ut presidiets modell utan föreslog kyrkomötet följande beträffande tematiska kyrkomöten:

1. att kyrkomötet skulle besluta att anta utskottets förslag till Särskild arbetsordning för kyrkomötet, vilken fanns med som bilaga 2 i utskottets betänkande.
2. att kyrkomötet skulle besluta att år 2019 genomföra ett tematiskt kyrkomöte i enlighet med Särskild arbetsordning för kyrkomötet.

Utöver utskottets förslag beträffande de tematiska kyrkomötena framlades under överläggningen i plenum ytterligare ett förslag:

att kyrkomötet i plenum ska besluta om vilka särskilda ämnen som ska utgöra tema för de tematiska kyrkomötessammanträdena

Kyrkomötet beslöt enligt utskottets förslag samt det under överläggningen framlagda förslaget.

Enligt kyrkomötets beslut ska kyrkomötets presidium efter samråd med företrädarna för nomineringsgrupperna, med kyrkostyrelsen och med biskopsmötet föreslå det eller de särskilda ämnen som ska behandlas vid det tematiska kyrkomötessammanträdet 2019.

2.1 Samråd kring tema

Kyrkomötets presidium kallar regelbundet företrädarna för nomineringsgrupperna till överläggning. När vi den 16 april mötte dem, samtliga grupper var närvarande, skedde även ett samråd kring temat för 2019 års tematiska kyrkomöte. Vid denna överläggning presenterade kyrkomötets presidium för dialog temat undervisning. Ett omfattande samtal om det skisserade temat fördes. Bland annat diskuterades fördelarna med ett brett tema respektive ett mer avsmalnat tema. Samtliga företrädare ansåg att det föreslagna temat var bra. Samtliga var överens om fördelarna med att det tematiska kyrkomötet har ett tema med en bred ansats. En enda önskan om avgränsning kom fram under samrådet, och det var att temat undervisning inte ska behandla Svenska kyrkans yrkesutbildningar.

Vi har även mött kyrkostyrelsens arbetsutskott vid två tillfällen. Det första mötet skedde den 7 mars och då lyftes lärande i alla dess former som möjligt temaområde. Det blev ett positivt samtal som gav inspiration till presidiets fortsatta beredning.

Den 7 maj hade vi ett samråd med biskopsmötet. Inför det mötet fick biskoparna underlag som bl.a. beskrev de möten och samtal vi då hade haft med kyrkostyrelsens arbetsutskott och nomineringsgruppernas företrädare. Vi presenterade även några av våra anledningar till det föreslagna temat. Det föreslagna temat undervisning möttes med entusiasm och biskopsmötet ansåg att det var ett väl valt tema.

Vid det andra mötet med kyrkostyrelsens arbetsutskott, samrådet den 23 maj, presenterade vi undervisning som tema för 2019 års tematiska möte. Det föreslagna temat fick ett positivt bemötande.

3 Presidiets överväganden

Det finns flera anledningar till att vi föreslår undervisning som tema för det tematiska kyrkomötet 2019. En är att temat ska vara konkret och möjligt att omsätta i praktiken samt att det ska ha en sådan form att det är möjligt att göra ett medskick till kyrkostyrelsen.

En annan är att undervisning har en central plats i kyrkans historia från urkyrkans dopundervisning, över medeltidens kalkmålade bibelberättelser till dagens kyrkoordning, där undervisning ingår som en aspekt i församlingens grundläggande uppgift. Svenska kyrkan har en tradition av såväl obligatorisk folkundervisning som frivilligt lärande i den lilla gruppen. Förutsättningarna för att bedriva undervisning har däremot förändrats.

Vi lever i ett sedan många år tillbaka sekulariserat samhälle samtidigt som invandring och religiös pluralism gör religiösa uttryck synligare. Vi ser samtidigt hur kunskapen om kristen tro minskar i kyrkans omvärld, och vår verksamhetsstatistik visar att allt färre barn döps och antalet ungdomar som väljer att konfirmera sig minskar. De senaste två åren har även antalet tillhöriga som väljer att lämna Svenska kyrkan ökat.

Den rådande utvecklingen har under lång tid oroat kyrkomötets ledamöter, och många är de motioner som skrivits inom området undervisning och mission. Kyrkomötet har också, med anledning av dessa motioner och utskottens förslag till beslut, givit kyrkostyrelsen i uppdrag att genomföra olika satsningar inom området. Här kan nämnas satsningen *Dela tro – dela liv* under perioden 2013–2018, en gemensam satsning på kyrkans undervisning och mission för alla åldrar. Den satsningen har sin grund i flera beslut som kyrkomötet fattat (KmSkr 2010:10 Öka kunskapen om kristen tro, KmSkr 2009:17 Kristen tro i en ny situation och i ett nära samband med KmSkr

2008:21 Kyrkans undervisning och KmSkr 2009:14 Kommunikation kring dopet och medlemskapet).

PSkr 2018:1

Undervisning är också ett centralt tema i den av 2017 års kyrkomöte fastställda planen för verksamhet och ekonomi för den nationella nivån åren 2018–2020, KmSkr 2017:26. Av kyrkostyrelsens skrivelse KsSkr 2017:1 Verksamhet och ekonomi för Svenska kyrkans nationella nivå 2018–2020 framgår bland annat prioriteringen av en genomgripande satsning på lärande och undervisning. Kyrkostyrelsens arbetsutskott har den 23 maj 2018 ställt sig bakom dokumenten för *Program för lärande och undervisning i Svenska kyrkan*. Av den övergripande ideologiska beskrivningen framgår att det ska ske i form av en systematisk satsning som ska bidra till att Svenska kyrkans lärande och undervisning stärks. Det framgår av programbeskrivningen att arbetet kommer att ske i tre linjer genom att (1) stödja arbetet i stift och församlingar, (2) utveckla en digital plattform samt (3) utveckla stöd till insatser i offentligheten/det offentliga samtalet. Till programmet hör också att arbeta vidare med ett förslag till förändring i kyrkoordningen avseende församlingens undervisning.

Vi delar den uppfattning som kom fram under samrådet med nomineringsgruppernas företrädare, och det är att det föreslagna temat undervisning inte ska behandla Svenska kyrkans yrkesutbildningar.

I inledningen till kyrkoordningens andra avdelning anges att syftet med församlingens grundläggande uppgift är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas. Vi kan samtidigt konstatera att kristen tro är en för allt färre känd, upplevd och levd verklighet. I hela Svenska kyrkan, på alla nivåer och på många olika sätt, behövs därför utåtriktade arbeten som gör att det kristna budskapet når fram till och berör många människor. Med kraft och inspiration inte minst från tidigare kyrkomöten har kyrkostyrelsen påbörjat ett program som kommer att pågå fram till 2020 med att stärka hela Svenska kyrkans undervisning. Vi uppfattar det vara angeläget att ha undervisning som tema vid vårt första tematiska kyrkomöte.

Utdrag ur presidiets protokoll

Utdrag ur protokoll fört vid presidiets sammanträde den 12 juni 2018.

Närvarande: Karin Perers, Levi Bergström och Carina Etander Rimborg.

Presidiet beslöt

att till kyrkomötet lämna skrivelsen PSkr 2018:1 Tematiskt kyrkomöte 2019.